

335. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Eugen Hans Bähr* en 21 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 11 November 1937.

W I L H E L M I N A.

335. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Eugen Hans Bähr* en 21 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in artikel 2 genoemde voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268), op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* Nos. 209 en 913);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Eugen Hans Bähr*, geboren te Rotterdam (Zuidholland) den 11 November 1902, walbaas, wonende te Amsterdam, provincie Noordholland;
- 2°. *Walter Georg Heinrich Brinker*, geboren te Hannover (Pruisen) den 13 September 1913, meubelmaker, wonende te Delft, provincie Zuidholland;
- 3°. *Hermann Robert Franz Brunnmayer*, geboren te Warnsdorf (Tsjecho-Slowakije) den 2 Augustus 1898, machinebankwerker, wonende te Amsterdam, provincie Noordholland;

- 4°. *Lothar Peter Leonard Crijns*, geboren te München-Gladbach (Pruisen) den 22 April 1898, waschindustrieel, wonende te Utrecht, provincie Utrecht;
- 5°. *Adolf Otto Dillenius*, geboren te Makassar (Nederlandsch Indië) den 15 Juni 1914, automobielhandaar, wonende te Bandoeng (Nederlandsch Indië);
- 6°. *Cyrille Haeve*, geboren te Eessen (België) den 25 September 1888, zetwinkelier in koloniale- en grutterswaren, wonende te Heeswijk, provincie Noordbrabant;
- 7°. *Richard Titus Jüttner*, geboren te Altgrottkau (Pruisen) den 2 October 1886, administrateur, burgerlijk ambtenaar van de Intendance, wonende te Bandoeng (Nederlandsch Indië);
- 8°. *Wilhelm Petrus Kalb*, geboren te Rotterdam (Zuidholland) den 10 Juli 1907, vertegenwoordiger, wonende te Rotterdam, provincie Zuidholland;
- 9°. *Wilhelm Albert Oscar Kreiss*, geboren te Lüchow (Pruisen) den 22 Juli 1890, handelscorrespondent, wonende te Rotterdam, provincie Zuidholland;
- 10°. *Henri Frederic Georges Hubert Maximilian Marie Ghislain Baron de Loë*, geboren te Mheer (Limburg) den 30 September 1896, landeigenaar, wonende te Mheer, provincie Limburg;
- 11°. *Hermann Mayerhoffer*, geboren te Vaihingen aan den Enz (Wurtemberg) den 24 Maart 1908, huisknecht, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 12°. *Maria Theresia De Meyer*, geboren te Schoten (België) den 28 Juli 1914, leerling-verpleegster, wonende te Zutphen, provincie Gelderland;
- 13°. *Alois Nowak*, geboren te Weenen (Oostenrijk) den 12 Maart 1895, fabrieksbaas, wonende te Enschede, provincie Overijssel;
- 14°. *Leopold Franz Parzer*, geboren te Weenen (Oostenrijk) den 24 December 1911, bloemistknecht, wonende te Aalsmeer, provincie Noordholland;
- 15°. *Hans Kurt Wilhelm Schroeder*, geboren te Hamburg (Duitschland) den 4 Augustus 1899, Indisch arts, wonende te Meester-Cornelis (Nederlandsch Indië);
- 16°. *Hedwig Marie Regina von Schuckmann*, geboren te Saargemünd (Frankrijk) den 26 Januari 1914, kantoorbiedende, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 17°. *Joseph Hubert Schuren*, geboren te Bonnenbroich, Rheydt (Pruisen) den 29 Maart 1889, draadtrekker-gereedschapmaker, wonende te Delft, provincie Zuidholland;
- 18°. *Ferdinand Josef Senda*, geboren te Weenen (Oostenrijk) den 23 Mei 1886, leeraar, wonende te Bandoeng (Nederlandsch Indië);
- 19°. *Rudolf Silberman*, geboren te Norrköping (Zweden) den 7 November 1906, musicus, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 20°. *Emil Paul Wolf*, geboren te Rotterdam (Zuidholland) den 17 Juli 1915, machine-bankwerker, wonende te Rotterdam, provincie Zuidholland;
- 21°. *Hermann Josef Wüllenweber*, geboren te Dürboslar, Aldenhoven (Pruisen) den 7 Februari 1894, aannemer en winkelier in ijzerwaren, wonende te Kerkrade, provincie Limburg.

Artikel 2.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268), op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* Nos. 209 en 913), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Anna Schüren*, geboren te München-Gladbach (Pruisen) den 18 Juni 1916, kleermaakster, wonende te Delft, provincie Zuidholland.

Artikel 3.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

335. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van EUGEN HANS BÄHR en 21 anderen moge de ondergeteekende het volgende aanteekenen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 1°., is hier te lande geboren uit een vader van Duitsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst. Hij heeft, behoudens gedurende een tweetal jaren in de prille jeugd, steeds in Nederland gewoond, waar hij opvoeding en onderricht kreeg. Hij is ingeburgerd. Zijn zoon is in Nederland geboren. Eene thans overleden zuster was met een Nederlander gehuwd. Werkzaam als walbaas bij de N. V. Hollandsche Stoomboot Maatschappij voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 1 onder 2°. genoemde, afkomstig uit Hannover (Pruisen), is sinds den 10den November 1921 in Nederland woonachtig, waar hij de lagere school en de ambachtsschool bezocht, van welke laatste hij het diploma meubelmaken behaalde. Door langdurig verblijf en opvoeding hier te lande gevoelt hij zich ingeburgerd. Zijn vader is met eene Nederlandsche hertrouwd. Zijne verloofde is te Delft woonachtig. Als meubelmaker in loondienst heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 3°. genoemde, geboortig uit Bohemen, doch van Oostenrijksche nationaliteit, vestigde zich den 17den October 1921 in Nederland, waar hij sindsdien onafgebroken heeft gewoond en ingeburgerd is. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw, terwijl zijne drie zoons hier te lande geboren zijn en — voor zooveel zij den vereischten leeftijd bereikt hebben — eene Nederlandsche school bezoeken. Werkzaam als machine-bankwerker in dienst van de Heineken's Bierbrouwerij voorziet hij in eigen onderhoud en in dat van zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 4°., afkomstig uit München-Gladbach (Pruisen), is sedert den 18den Juni 1923 onafgebroken in Nederland woonachtig, waar hij zich ingeburgerd gevoelt. Zijn vader zou oorspronkelijk de Nederlandsche nationaliteit hebben bezeten. Zijne vijf kinderen zijn in Nederland geboren en krijgen eene Nederlandsche opvoeding. Twee zusters erlangden de Nederlandsche nationaliteit door huwelijk. Als directeur van wasscherijen heeft hij een bestaan voor zich en zijn gezin, terwijl hij nog uit andere bron inkomsten heeft.

De in artikel 1 onder 5°. genoemde, geboren te Makassar (Nederlandsch-Indië), kwam in 1927, op ongeveer 13-jarigen leeftijd, voor zijne opvoeding naar Nederland. In Augustus 1936

vertrok hij weer naar Nederlandsch-Indië. Hij is gehuwd met eene te Batavia geboren vrouw en gevoelt zich Nederlander. Zijn broeder is tot Nederlander genaturaliseerd. Hij drijft een automobielhandel en heeft ook inkomsten uit eigen middelen.

De in artikel 1 onder 6°. genoemde, van Belgische nationaliteit, verblijft sedert 1919 duurzaam in Nederland, na er te voren ook reeds verbleven te hebben, en is ingeburgerd. Hij ontving hier te lande nog onderwijs voor algemeene ontwikkeling en vervolgens voor krankzinnigenverpleging. Hij behaalde het diploma van de Nederlandsche Vereeniging voor Psychiatrie en Neurologie. Zijne vrouw en zijne acht kinderen zijn in Nederland geboren. Mede in het belang van deze kinderen wordt het Nederlanderschap door hem begeerd. Als zetwinkelier in koloniale en grutterswaren voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De staatlooze verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 7°., geboortig uit Altgrottkau (Pruisen), kwam den 15den November 1910 naar Nederland, van waar hij zich den 4den Maart 1911 inscheepte naar Nederlandsch-Indië. Behoudens twee korte onderbrekingen gedurende buitenlandsch verlof verbleef hij steeds op Nederlandsch grondgebied, waar hij ingeburgerd is. Hij is gehuwd met eene in Nederlandsch-Indië geboren vrouw, die in Nederland hare opvoeding kreeg. Zijne beide kinderen zijn Nederlandsche onderdanen. Werkzaam als administrateur, burgerlijk ambtenaar van de Intendance, heeft hij een bestaan voor zich en zijn gezin.

De in artikel 1 onder 8°. genoemde is hier te lande geboren uit een vader van Duitsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst. Hij heeft steeds in Nederland gewoond, ontving eene Nederlandsche opvoeding en is voornemens te blijven. Hij is ingeburgerd en gehuwd met eene van oorsprong Nederlandsche vrouw, die een kapsalon voor dames en kinderen houdt, zoodat het gezin, naast de verdiensten van verzoeker als vertegenwoordiger eener te Rotterdam gevestigde onderneming, nog andere inkomsten heeft.

De in artikel 1 onder 9°. genoemde, afkomstig uit Lüchow (Pruisen), is sedert den 9den September 1920 in Nederland gevestigd. Hij is voornemens in het huwelijk te treden met eene Nederlandsche. Door langdurig verblijf hier te lande gevoelt hij zich ingeburgerd. Als handelscorrespondent bij de Holland-China Handelscompagnie te Rotterdam heeft hij een bestaan.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 10°., is hier te lande geboren uit Nederlandsche ouders. Door in Augustus 1914 vrijwillig in Pruisischen krijgsveld te treden, verloor hij de Nederlandsche nationaliteit. Sedert den 25sten November 1924 is hij voorgoed in Nederland teruggekeerd, waar hij op het vaderlijk slot te Mheer wenscht te blijven wonen. Als landeigenaar heeft hij genoegzame inkomsten.

De in artikel 1 onder 11°. genoemde, geboortig uit Vaihingen aan den Enz (Wurtemberg), kwam in November 1923, op ruim 15-jarigen leeftijd, naar Nederland, waar hij sedertdien is gebleven. Eene zuster is met een Nederlander gehuwd. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als huisknecht voorziet hij in zijn onderhoud.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 12°., van Belgische nationaliteit, kwam als kind van zes weken met hare moeder naar Nederland, waar zij werd toevertrouwd aan Nederlandsche pleegouders, die voor haar gezorgd hebben. Door opvoeding en langdurig verblijf hier te lande gevoelt zij zich ingeburgerd. Werkzaam als leerling-verpleegster heeft zij een bestaan.

De in artikel 1 onder 13°. genoemde, van Oostenrijksche nationaliteit, is sedert den 31sten Maart 1916 in Nederland woonachtig. Hier te lande bezocht hij de textielavondschool. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw en gevoelt zich ingeburgerd. Zijne twee dochters, van wie er eene met een Nederlander is gehuwd, zijn te Enschede geboren. Werkzaam als fabrieksbaas op eene katoenspinnerij voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

De in artikel 1 onder 14°. genoemde verzoeker, eveneens van Oostenrijksche nationaliteit, werd in 1920, op ruim 8-jarigen leeftijd, in een Nederlandsch pleeggezin opgenomen. Hij ontving

¹⁾ Zijn, met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken, nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.